

Den äldre hunden och katten

Våra husdjur kan idag leva länge tack vare god omsorg och bra foder. I takt med att de åldras ökar dock risken för olika sjukdomar. En del åkommer går att lindra med anpassade foder medan andra kan lindras med mediciner.

Det finns speciella foder som är speciellt anpassade till äldre katter och hundar. Dessa foder har ett anpassat energiinnehåll, samt stöttar bl.a. njur- och hjärnfunktion.

Hos framför allt äldre katter är det vanligt med försämrad njurfunktion och överproduktion av sköldkörtelhormon. Andra åldersproblem kan vara tandsjukdomar och stelhet och smärta p.g.a. artros i leder.

Var uppmärksam på om ditt djur börjar dra sig undan, inte kan hålla sig rent själv längre, har svårt att hoppa upp i soffan eller att gå i trappor, tappar i vikt, har ändrad aptit, eller på andra sätt har ett ändrat beteende.

Diabetes

Diabetes mellitus, eller bara diabetes som vi säger i dagligt tal, förekommer hos både hundar och katter och oftast när de börjar bli lite äldre. En del raser drabbas oftare än andra. Övervikt, kortisonbehandling eller progesteronbehandling kan vara riskfaktorer. Tikar kan drabbas ett par månader efter löp p.g.a. förhöjda progesteronnivåer i kroppen.

Diabetes finns i flera typer och den vanligaste hos hund är den som innebär att kroppen bildar för lite insulin i bukspottkörteln och därför inte kan ta upp det blodsockret som finns i blodet. Hos katt är det mer vanligt med båda typerna och den andra typen innebär att insulinnivån i kroppen är normal eller förhöjd, men att kroppens celler har minskad känslighet mot insulin och därför blir blodsockernivån i kroppen för hög. Några av katterna har övergående diabetes och klarar sig utan behandling efter ett tag, när insulin- och blodsockernivåerna har stabiliserats igen.

Symtom kan vara viktninskning trots ökad aptit (många djur är ofta överviktiga från början), ökad törst och urinering, ev. nedsatt allmäntillstånd och katter kan få dålig pälskvalitet.

Behandling innefattar regelbundna måltider, insulininjektioner, regelbunden motion och ev. bantning. Kastrering av intakta tikar är också en relevant behandlingsmetod. Diabetes är inte enkelt att behandla på djur och katten eller hunden kräver noga omsorg och många kontroller hos veterinär.

Leder

Risken för artros ökar med åldern. Artros innebär att ledbrusket som normalt sätt skyddar skelettet i en led slits ner vilket gör att skelettdelarna kommer i direkt kontakt med varandra. Detta orsakar smärta, inflammation och försämrad rörlighet. Risken för artros ökar också om hunden är överviktig p.g.a. ökad belastning i lederna, eller om djuret har varit med om en olycka som påverkat lederna. Artros är vanligare hos vissa raser t ex: labrador retriever, golden retriever, schäfer och rottweiler, birma, perser och siames.

Symtom kan vara ökad stelhet när djuret har legat ner eller sovit och som sedan förbättras när djuret har rört på sig en stund. Din hund eller katt kanske vilat mer än tidigare och är mindre benägen att

följa med på promenad eller annan aktivitet. Det kan även innebära smärta när man klappar eller trycker vid den specifika leden. Djuret kan också ha svårigheter med att hoppa upp på sin favoritplats, hoppa in i bilen eller gå i trappor.

Artros kan bl.a. förbättras med hjälp av foder, bantning, antiinflammatorisk och smärtstillande medicin som skrivs ut på recept, olika tillskott som t ex glukosaminer och omega-3 fettsyror, regelbunden motion (gärna kort tid men ofta) eller med hjälp av injektioner med medicin som smörjer lederna och främjar nybildning av brosk.

Njurar

Njurarna har en förmåga att kunna kompensera och växa sig större när njurarna börjar försämrans, därför märker man ofta inga symtom förrän njurarna börjar bli riktigt dåliga. Symtom kan vara:

- Dämpat allmäntillstånd
- Dålig aptit och senare avmagring
- Dålig andedräkt
- Ful päls
- Successivt ökad törst och urinering
- Kräkningar och diarré

Vid kronisk njursvikt vet man inte alltid varför njurarna fungerar sämre, och det finns inget botemedel. Njurarna kommer sakta att bli sämre. Det du som djurägare kan göra är att byta foder till speciell njurkost som underlättar för njurarna, bl.a. med mindre mängd protein i, samt ev. även ge andra tillskott som kan hjälpa till.

Sköldkörtel

Hos gamla katter kan en godartad tumör i sköldkörteln orsaka överproduktion av sköldkörtelhormon. Detta kan ge symtom som:

- Avmagring trots ökat intag av foder
- Ökat törst och urinering
- Kräkningar
- Överaktivitet
- Diarré

För att diagnosticera detta problem krävs ett blodprov och uteslutning av andra sjukdomar såsom njursvikt och diabetes. Som behandling finns olika metoder. Du kan t.ex. ge tabletter till din katt som hämmar produktionen av hormon i sköldkörteln. Det finns en annan metod som innebär att katten får en injektion med radioaktivt jod vilket ska fungera som en engångsbehandling. Detta görs bara på ett fåtal kliniken/djursjukhus i landet, och kräver att katten stannar kvar ca 1 vecka efter injektionen p.g.a. radioaktiviteten i urinen och avföringen, som samlas in. Numera finns också ett jodfritt foder som kan fungera alldeles ypperligt utan någon ytterligare medicinering eller behandling.

Tandhälsa

Risken för tandsjukdomar ökar med åldern. Läs mer om tandproblem under fliken "Tandhälsa".

Seniorkoll

Veterinärkliniken erbjuder seniorkoll av ditt djur. Vi gör först en allmän klinisk undersökning av hunden eller katten och känner igenom djuret ordentligt, samt lyssnar på hjärta och lungor. Vi tar också ett allmänt blodprov för att kolla bl.a. lever-, njur- och blodsockervärden. På äldre katter är det också relevant att ta ett blodprov och analysera nivån av sköldkörtelhormon i kroppen.

På äldre katter med försämrad njurfunktion är det även av intresse att ta ett blodtryck för att se ifall katten behöver medicineras med blodtrycksmedicin.

I vissa lägen, beroende på hur ditt djur mår och på vad blodproven visar, är det också viktigt att ta ett urinprov. Urinprov kan tas hemma eller på kliniken.

